

Szentpétery, Pálné, Gál Mihály, Kántorné, Lendvayné, Parázsoné és más jelesek. 1833 januártól áprilisig megint Abday Sándor társulata játszik ott. 1835 március 21-én került ott színre először a „Lear király”, 1837-ben Abday a „Koldusleány” című darabbal kezdi az idényt. A társulat legünnepeltebb tagja Abday neje. Ez év december 9-én mutatják be Szabadkán először „Hamlet”-et. 1845-ben (október havában) Chiabay (Csabai-Kubai) Pál társulata játszik. — Ugy látszik, hogy már 1848-ban foglalkoztak egy új színház tervével, mert egyik forrásunk szerint ez évben már letették annak alapját. Valószínűleg a forradalmi és azt követő nehéz idők miatt maradt későbbre a terv megvalósítása. 1853. október közepétől Szabó J. és Hidassy K. társulata játszik Szabadkán. Tagok: Mátray, Lakatos, Váradi, Szabó, Balogh Jozefa, Váradiné, Clementis Berta és mások. Ez évben elhatározta a város, hogy egy nagy, vendégfogadóval egybekapcsolt új, modern színházat épít és igazgatójául Latabár Endrét szerződte társulatával. Egy év alatt az új színház el is készült. Oszlopos bejárójára a „Pest szálloda” felírás került. Csak fél évszázaddal később került ennek helyébe az új: „Városi színház” felírás, melyet csak 1918-ban távolítottak el. A színház az akkori viszonyokhoz mérten pazar fényességű volt, gépezeteit, belső felszerelését és díszítését Telepy György, pesti színész és díszítő készítette. Nagy zenekara, 450 ülőhelye és 48 páholya volt. 1854. december 16-án nyitotta meg a színházat Latabár Endre társulata Jósika Miklós „Két Barcsay” c. darabjával. A megnyitó előadásban részt vettek Szentpétery és Telepy, a Nemzeti Színházból, mint vendégek és a társulat tagjai közül Felekyné (Foltényiné Szabó Szákfy Amália), Kecskésné, Csercsér Natália, Benke Jozefa, Molnár György, Foltényi, Berzsenyi, Kecskés, Gönczi, stb. — A színház első vendégszereplői voltak: Egressy Gábor, Szigeti József, Jókainé, Komlóssy Ida. — Jellemző a szabadkaiak színházszeretetére, hogy 1856. február havában egy táncvigalom jövedelméből 248 frt. 1 kr és 2 drb. aranyat adtak a Nemzeti Színház nyugdíj-

alapja javára. 1858 november havában Pázmán Mihály szintársulata kezdi előadásait. 1859-ben Felekyné Munkácsy Flóra a „Tücsök” című darabban szerepelt a szabadkai színházban. Évről-évre a legjelesebb társulatok keresik fel a várost és időnkint helyet adnak a német és szerb színészeknek is. Utóbb a német szintársulatok teljesen elmaradtak és így a magyar színészek mellett csak szerb színészek keresték fel a várost. 1864 novembertől Sipos Károly igazgató játszott társulatával. Tagjai a feloszlott budai népszínház tagjaiból állottak. E társulatnak volt tagja Kölesi Lujza, itt ismerkedett meg Blaha János katonakarmesterrel és itt lett a nemzet csaló-gányából: Blaháné. 1866-ban Szuper Károly volt az igazgató, a ki 1867 január 14-én itt ünnepelte 25 éves színészi jubileumát. 1868-70-ig Hubay Gusztáv társulata járt Szabadkára. 1870 tavaszán 150 tagú „Színügyi egyesület” alakul, hogy a színházban jó erőklől álló társulat tartson előadásokat egy művezető igazgatása alatt, míg a pénzügyeket maga az egyesület kezelte. A könyvtár gyarapítására működvelő előadásokat rendeztek. A művezetést Vezéry Ödönre bízták és az így alakult társulat október 16-án kezdte meg működését. Jobb tagok voltak Vezéryn kívül: Kőmivesné, Siposné, Dékány Róza, Örsiné, Harányiné, Vizváryné Krecsányi Sarolta, Nagy Julia, Horváth Ferenc, Örsi, Solymossy Elek, Kőrösmezei, Zádor, Szép János, Tolnai és mint vendég: Mátrai Laura. A társulat drámákat, népszínműveket, operetteket és bohózatokat játszott. Kezd letűnni a műsorról az opera és a helyét a francia és német (bécsi) operett foglalja el. Az új idényre a színügyi egyesület Takács Ádám kolozsvári rendezőt választotta meg. 1873-ban Aradi Gerő az igazgató, 1875-ben özv. György Jánosné Nagy Lujza társulata játszik, 1877-ben Krecsányi Ignác kerül a szabadkai színház élére. 1879-ben Temesváry Lajos igazgatása alatt ünnepelték a színház 25 éves fennállási jubileumát. December 16-án az ünnepi előadás műsora a következő volt: 1. Hymnus, 2. Jámbor Pál (Hiador) prológusát felolvasta Temesváry Lajos igazgató, 3. Allegórikus kép,